

Osztályozás

Tárgy

284.1

Hely

Szerző:

Paul Hansen

a magyarországi evangélikus egyházzól

Személy

Forrás: *Evangélikus Élet*

Helvetség

1960. júl. 24.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Olvasóink előtt ismeretes, hogy egyházunk vendégként júniusban tíz napot töltött hazánkban Paul Hansen dán lelkész, a Lutheránus Világszövetség Kisebbségi Ügyek Osztályának titkára. A Lutheránus Világszövetség hivatalos sajtótájékoztatója „Egyházi élet Magyarországon” címmel közli Paul Hansen beszámolóját a magyarországi evangélikus egyházban nyert tapasztalatairól:

„Magyarországi tartózkodásom alatt nagyon jó betekintést nyerhettem a magyar (evangélikus. Szerk.) egyház sokoldalú tevékenységébe. Programom ui. felölelte az egyházi vezetőséggel folytatott tárgyalásokat a budapesti Teológiai Akadémián, a Lelkésznevelő-intézetben, az egyház Sajtóosztályán, a diakóniai intézményeknél és sok gyülekezetben tett látogatásaimat. Azonkívül alkalmam volt részt venni a budapesti Teológiai Akadémia tanévzáró-istentiszteletén és az ország déli részén egy lelkészkonferencián. Látogatásom csúcspontja a ménfőcsanakai (Nyugat-Magyarország) új templom felszentelésén, és Budapesten, a Deák téri főtemplomban, öt fiatal lelkész felszentelésén való részvételem volt. Alkalmam volt egy másfélórás eszmecsere is az Állami Egyházügyi Hivatal elnökével, Olt Károlyllyal.

A gyülekezetek összevonásáról és a magyarországi egyház feladatairól egy nemrégiben megjelent sajtótájékoztató alapján az ember azt a benyomást nyerhette hogy ezeknek az intézkedéseknek oka az egyház általános pénzügyi nehézsége. Azonban nem ez az eset. Valójában arról van szó, hogy néhány olyan helyen, ahol azelőtt főként németek éltek, és ahol áttelepülés folytán a gyülekezet erősen megtizedelődött, egy bizonyos racionalizálás vált szükségessé. Az ország más részeiben új templomokat építenek, templomokat és paplakokat renoválnak.

Igy például a ménfőcsanakai gyülekezet (340 lélek) eddig az ottani iskolában tartotta istentiszteleteit. Sokéves vágyuk volt azonban: saját templomot építeni. 1957-ben megkapta a gyülekezet az építési engedélyt és a munka azonnal megindult. A költségek legnagyobb részét a gyülekezet maga teremtette elő és hozzávetőlegesen mintegy 1300 munkanapot teljesített. Az anyagi fedezet többi részét a gyülekezet és a Lutheránus Világszövetség bocsátotta segély formájában rendelkezésre. A templomszentelést Káldy Zoltán püspök végezte. Az ünnepségen részt vett az egész gyülekezet és sokan a szomszédos gyülekezetekből. Összesen mintegy 800-an voltak jelen.

A gyülekezetek áldozatkészsége nagy, és állandóan növekszik. Ez megnyilvánul például a diakóniai intézmények fenntartásánál is. Ezekben 520 gondozottat, gyermekeket és öregeket látnak el. 123 gondozó szolgál itt (köztük 34 volt diakonissza).

A gyülekezetek tartják fenn a budapesti Lelkésznevelő-intézetet is. 35 bennlakója van. A teológiai hallgatók a vakációjuk alatt meglátogatják a gyülekezeteket, ahol az Intézet fenntartására szánt összeget átadják nekik. A budapesti Teológiai Akadémián jelenleg 45 fiatalember tanul. Ez ideig a teológus-utánpótlás a magyar egyházban nem jelentett problémát. E tekintetben a magyarországi evangélikus egyház jobb helyzetben van, sok külföldi testvéregyházánál. A magyar evangélikus egyház tagjainak száma mintegy 430 000, 420 lelkész gondozásában. Ez azt jelenti, hogy egy lelkészre kb. 1100 lélek jut. Minden lelkészi állás be van töltve.

Mind a 16 esperességben lelkészi munkaközösségek működnek, melyek évenként általában tíz összejövetelt tartanak. Átéltém magam is egy ilyen találkozót, melyen az esperesség 30 lelkésze közül 28 jött össze kettő és félnapi eszmecsere. A lelkészeknek ez a csoportja az elmúlt évben a következő témákkal foglalkozott: „Katechetika-javaslat egy új Agendához”; „Az ótestamentum próbafordítása”; „Melancthon”; „Izrael és az egyház”; és „A világbéke és az egyház”. Ezenkívül foglalkoztak még az egyházi irodalom kérdéseivel.

Megemlítésre méltó a gazdag kiadói tevékenység. Hetenként egyszer vasárnapi újságként megjelenik az Evangélikus Élet, kiadásonként 10 000 példányban. Nemesak a templomajtóban, hanem az újságkioszkoknál is megvásárolható. Havonként jelenik meg a lelkészi szaklap, a Lelkipásztor. Azonkívül 1959-ben pl. a következő kiadványok jelentek meg: egyházi énekeskönyv (10 000 példány), Imádságoskönyv (7000), Luther-életrajz (5000), Úrvacsorai traktátus (10 000), Konfirmációs-katé (10 000), vallásnevelési tan-

könyvek (13 000), Gyermekek könyve (5000). A református egyházzal együttműködve készül egy biblia-fordítás. Az újtestamentum már elkészült, de még össze kell szerkeszteni. Az ótestamentum újra átdolgozása Ezékielig elkészült. A Budapesti Rádió minden vasárnap istentiszteletet továbbít, havonta egyszer az evangélikus egyház istentiszteletét.

Az egyház lényeges támogatást kap az államtól. Minden lelkészi illetmény egyharmadát az állam fizeti. Az állam és egyház között 1948-ban kötött Egyezmény alapján az állami hozzájárulásnak 1958-ig már a felére kellett volna csökkennie; ennek ellenére az állam nyújtotta összeg ma is ugyanakkora, mint 1948-ban volt.

Ezek a számok és adatok nem jelentőség nélküliek. Eleven egyházi életre világítanak. Még ennél is jelentősebbek azonban a vendég számára azok a benyomások, amelyeket ő maga szerez prédikációkból és azokból az eszmecserekből, melyeket lelkészekkel, az egyházi vezetőséggel és munkatársaikkal folytat. Ezek azt a világos érzést keltik benne, hogy itt keresztyének vannak, akiknek fő ügye: Jézus Krisztus evangéliumát meghallani és népüknek hirdetni; akik komolyan törekednek arra, hogy abban a világban, melyben élnek, Krisztus tanúbizonyságai legyenek.

Mi más egyházakban élők sokat tanulhatunk a mi magyarországi testvéreinktől. Talán mi is taníthatjuk valamire őket. Ők mindenesetre kívánják, hogy a más országokban élő testvéregyházaikkal közöségben éljenek.

Azt a benyomást nyertem, hogy nyitottnak mutatkoznak más vélemények számára is az egyház útját illetően, melyen járni kell, és nyitottak kérdések és kritika számára is, ha testvéri szóval és nem magabiztos ítélettel közelítünk hozzájuk.